

व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण सम्बन्धी कार्यविधि
२०७५

कालिन्चोक गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुनखानी, दोलखा
प्रदेश नं. ३

कालिन्चोक गाँउपालिका

व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण सम्बन्धी कार्यविधि

कालिन्चोक गाँउपालिका

गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय, सुनखानी, दोलखा
प्रदेश नं. ३

प्रस्तावना

कालिन्चोक गाउँपालिका क्षेत्र भित्र सञ्चालित एव सञ्चालन हुने विभिन्न व्यवसायिक गतिविधिहरूलाई कानुनी दायरामा ल्याउन, व्यवसाय संचालन मार्फत गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानीलाई समेत टेवा पुऱ्याउन, स्वच्छ, मर्यादित र प्रतिस्पर्धात्मक बजारको प्रवर्द्धनमार्फत उपभोक्ताको हित संरक्षणअनि गर्न स्थानीय सरकार र आम व्यवसायीहरू बीच सुमधुर सम्बन्ध स्थापित गर्दै साभ्केदारीमा आधारित विकासलाई अगाडि बढाउन वाञ्छनीय भएकोले कालिन्चोक गाउँ कार्यपालिकाद्वारा यो कार्यविधि जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

(१) यो कार्यविधिको नाम “कालिञ्चोक गाउँपालिका व्यवसाय दर्तातथा नवीकरण सम्बन्धी कार्यविधि - २०७५” रहनेछ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा- :

(क) “कार्यालय” भन्नाले यस कालिन्चोक गाउँपालिकाको कार्यालय सम्भन्नु पर्नेछ ।

(ख) “शाखा” भन्नाले यस कालिन्चोक गाउँपालिकामा रहेका सम्बन्धित विषयगत शाखा सम्भन्नु पर्नेछ ।

(ग) “वडा कार्यालय” भन्नाले यस कालिन्चोक गाउँपालिका अन्तर्गतका ९ वटै वडा कार्यालयहरू सम्भन्नु पर्नेछ ।

- (घ) “अध्यक्ष” भन्नाले यस कालिन्चोक गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्भन्नु पर्नेछ ।
- (ङ) “उपाध्यक्ष” भन्नाले यस कालिन्चोक गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्भन्नु पर्नेछ ।
- (च) “कार्यपालिका सदस्य” भन्नाले यस कालिन्चोक गाउँपालिकाको सदस्यहरुलाई सम्भन्नु पर्नेछ ।
- (छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले कालिन्चोक यस गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भन्नु पर्नेछ ।
- (ज) “वडा समिति” भन्नाले यस कालिन्चोक गाउँपालिकाको ९ वटै वडाका समितिहरु सम्भन्नु पर्नेछ ।
- (झ) “व्यवसायी” भन्नाले यस कालिन्चोक गाउँपालिका भित्रका सम्बन्धित व्यवसायी, व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नु पर्नेछ ।
- (ञ) “कार्यविधि” भन्नाले “व्यवसायदर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि - २०७५” सम्भन्नु पर्नेछ ।
३. क्षेत्र: यस कालिन्चोक गाउँपालिकाक्षेत्र भित्रका सबै व्यवसायीहरुलाई यस कार्यविधिले समेटेनेछ ।
४. विषयगत क्षेत्र : विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत करका दायरा भित्रदेहायका क्षेत्रहरु पर्नेछन् ।
- (क) दैनिक उपभोग्य सामाग्रीहरु खाद्यन्न, थोक तथा खुद्रा पसल
- (ख) होटल व्यवसाय
- (ग) पशुपालन फर्म
- (घ) नर्सरी
- (ङ) उद्योग तथा कल कारखाना
- (च) कृषि फर्म
- (छ) औषधि पसल । आदि

परिच्छेद - २

व्यवसाय दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था

५. व्यवसाय दर्ता प्रकृया :

- (१) व्यवसाय दर्ता गर्नुपर्ने : प्रत्येक व्यवसायीले गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा आ-आफ्नो व्यवसाय अनिवार्य दर्ता गर्नु पर्नेछ ।
- (२) सूचना प्रकाशन गरिने : व्यवसाय दर्ताको लागि सूचना स्थानीय सञ्चार माध्यम बाट प्रकाशनगरिनेछ ।
  - (३) तोकिएको समयभित्र व्यवसाय दर्तागर्नुपर्ने : हाल संचालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीले .....मसान्त सम्ममा अनिवार्य दर्ता गरिसक्नुपर्नेछ साथै नयाँ व्यवसाय संचालन गर्ने व्यवसायीले व्यवसाय सञ्चालन गरेको मितिले १ महिना भित्र अनिवार्य आफ्नो व्यवसाय दर्ता गरी सक्नुपर्ने छ ।

६. दर्ताका लागि आवश्यक कागजातहरु :

- ६.१. व्यवसाय दर्ताका लागि व्यवसायीले देहायका कागजातहरुसहित अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।
  - (१) हालसालै खिचेको २ प्रति फोटो
  - (२) नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी
  - (३) वडा कार्यालयको सिफारिस
  - (४) व्यवसाय संचालन हुने जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपी
  - (५) अर्काको नाममा जग्गा भए व्यवसाय सञ्चालन गर्न दिने जग्गाधनीको मञ्जुरीनामा
  - (६) उद्योगको हकमा संधियारको मञ्जुरीनामा ।

७. प्रमाणपत्र सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) माथि ६.१ मा उल्लेखित कागजातहरु प्राप्त भईसके पश्चात तोकिएको दस्तुर लिई कार्यालयले अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा व्यवसाय दर्ताको प्रमाणपत्र दिनेछ ।

८. व्यवसाय नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था : प्रत्येक व्यवसायीले आर्थिक वर्षको श्रावण मसान्तसम्म आफ्नो व्यवसाय अनिवार्य रूपमा गाउँकार्यपालिकाबाट नवीकरण गरिसक्नु पर्नेछ । व्यवसाय नवीकरणको प्रमाणपत्र कार्यालयले व्यवस्था गरे बमोजिम हुनेछ ।

९. व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क र पुनरावलोकन सम्बन्धी व्यवस्था

- (१) व्यवसाय दर्ता/नवीकरण सम्बन्धी शुल्क/दस्तुर राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसमा गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (२) चालु आ.व.को हकमा अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिमको व्यवसाय दर्ता शुल्क/दस्तुर लिइने छ ।
- (३) आ.व.समाप्त भएपछि व्यवसाय दर्ता/नवीकरण शुल्कमा गाउँ कार्यपालिकाले पुनरावलोकन गर्न सक्ने छ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम पुनरावलोकन गरिएको व्यवसाय दर्ता/नवीकरण शुल्क सम्बन्धी जानकारी स्थानीय सञ्चार माध्यम वा अन्य कुनै माध्यमबाट सार्वजनिक गरिने छ ।

परिच्छेद - ३

अनुगमन तथा कारबाही

१०. मूल्यसूची सम्बन्धी व्यवस्था : सम्पूर्ण व्यवसायीहरुले अनिवार्य रूपमा उपभोक्ताहरुले प्रस्ट सँग देख्ने गरी मूल्यसूची राख्नुपर्ने छ ।

११ . बजार अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) यस गाउँपालिका भित्र सञ्चालन भएका व्यापार व्यवसायलाई स्वस्थ, व्यवस्थित बनाउन नियमित अनुगमन गरिने छ । बजार अनुगमन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था गर्न गाँउ कार्यपालिकाले बजार अनुगमन निर्देशिका जारी गर्न सक्ने छ ।

१२. दर्ता खारेजी र व्यवसाय बन्द सम्बन्धी व्यवस्था : देहायको कार्य गरेमा व्यवसायको दर्ता खारेजी वा व्यवसाय बन्द गर्न सक्ने छ ।

(क) तोकिएको समय भित्र व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण नगरेमा

(ख) निषेध गरिएका सामाग्रिहरु बेचविखन गरेमा

(ग) कालाबजारी गरेमा

(घ) गुणस्तरहीन सामाग्रिहरु बेचविखन गरेमा

(ङ) म्याद नाघेका सामाग्रिहरु बेचविखन गरेमा

(च) चर्को मूल्यमा सामाग्रिहरु बेचविखन गरेमा

(छ) प्रदुषित, फोहोर सामाग्रिहरु बेचविखन गरेमा

१३. कारबाही र जरिवाना सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) बजार अनुगमनको क्रममा देहायको अवस्था भेटिन गएमा देहाय बमोजिमको तुरुन्त जरिवाना गरिने छ -:

विवरण	जरिवाना
(क) मूल्यसूची नराखेमा	रु. २०००/-
(ख) प्रमाणपत्र नराखेमा	रु. २,०००/-
(ग) तोकिएको समय भित्र व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण नगरेमा	रु. ५,०००/-

(घ)	गुणस्तरहीन सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा	रु. १०,०००।-
(ङ)	म्याद नाघेका सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा	रु. १०,०००।-
(च)	बजार मूल्य भन्दा चर्को मूल्यमा सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा	रु. १०,०००।-
(छ)	प्रदुषित, फोहोर सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा रु. ५,०००।- (२ उपदफा (१) बमोजिम जरिवाना गरिसके पश्चात पनि कुनै व्यवसायीले आफ्नो कमजोरी सुधार नगरेको पाइएमा त्यस्ता व्यवसायीलाई सोही कसुरमा दोब्बर जरिवाना गरिने छ ।	

परिच्छेद - ४

विविध

१४. बाधा अड्काउ सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) यो कार्यविधिको कार्यान्वयनलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार थपघट, हेरफेर वा संशोधन गर्न सक्ने छ ।
- (२) यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अवरोध वा अस्पष्टता भएमा त्यस्तो बाधा अवरोध हटाउन गाउँकार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार व्यवस्था गर्न सक्ने छ ।

१५. विशेष व्यवस्था : माथि अन्यत्र जुनसुकै व्यवस्था उल्लेख गरिएको भए तापनि प्रदेश कानून नबनुन्जेल सम्म वा गाउँपालिकाले बनाएको अर्को कानूनले ऐन, खारेज नगरेसम्म यो कार्यविधिमा भएका व्यवस्था पूर्ण रूपमा सक्रिय रहने छन् ।

अनुसूची १
दफा (७) सँग सम्बन्धित

कालिन्चोक गाउँपालिका
गाउँपालिकाको कार्यालय
सुनखानी, दोलखा
व्यवसाय दर्ता प्रमाण पत्र

श्री .....

.....

प्रस्तुत विषयमा तपाईंलाई “कालिन्चोक गाउँपालिकाको व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि २०७५” को दफा(७) बमोजिम यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ । प्रचलित नियमानुसार उपभोक्ताका हित संरक्षण गरी मर्यादित तवरले आफ्नो व्यवसाय संचालन गर्नु हुन अनुरोध गरिन्छ ।

व्यवसायको प्रकार	
स्थान	

प्रमाणपत्र जारी गर्नेको

सही :

(कार्यालयको छाप)

नाम

पद

मिति

अनुसूची २

दफा (९) सँग सम्बन्धित

व्यवसाय कर र शुल्क (रुपैयाँमा)

मदिरा पसल	वितरक/सप्लायर्स	३०००।००
	थोक(२० लाख भन्दा कम)	२०००।००
	खुद्रा	५००।००
चुरोट बिडी सुती जन्य	वितरक	२०००।००
	थोक	१५००।००
	खुद्रा	२००।००
हल्का पेय पदार्थ	वितरक	१५००।००
	थोक	१०००।००
	खुद्रा	५००।००
सुनचाँदी पसल	थोक	१५००।००
	खुद्रा पसल र मर्मत	१०००।००
	थोक	३०००।००
औषधी पसल	खुद्रा + डाक्टर भएको	२०००।००
	हस्पिटल	१०,०००
		५००।००
आयुर्वेदिक औषधी पसल		५००।००
माछा मासु विक्री पसल		१०००।००
एग्रोभेट पसल	थोक	२०००।००
	खुद्रा	२००।००
स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	थोक	१५००।००
	खुद्रा	५००।००
छपाई तथा प्रकाशन	अफसेट प्रेस	२०००।००
	साधारण प्रेस	५००।००
कस्मेटिक पसल		५००।००
मोटर पार्टस	थोक	२०००।००

	खुद्रा	५००१००
प्लाइ तथा ग्लास	थोक	१०००१००
	खुद्रा	५००१००
कपडा/फेन्सी/जुत्ता चप्पल/ब्याग पसल	थोक	१०००१००
	खुद्रा	५००१००
धागो टाक पसल	थोक	१०००१००
	खुद्रा	१००१००
इलेक्ट्रॉनिक पसल(मोबाइल, घडी, क्याल्कुलेटर, अडियो, भिडियो अ	वितरक	३०००१००
	थोक	१५००१००
	खुद्रा	१०००१००
हार्डवेयर/मेसिनरी/स्यानिटरी/मा पसल	थोक	२०००१००
	खुद्रा	१०००१००
पेट्रोलियम पदार्थ	पेट्रोल पम्प	५०००१००
	पेट्रोल बिक्री केन्द्र	३०००१००
	ग्यास सिलिन्डर सब डिलर	३०००१००
	मट्टीतेल मात्र बिक्री	२००१००
स्टिल आलमुनियम पसल	थोक	१०००१००
	खुद्रा	५००१००
फर्निचर	थोक	१०००१००
	खुद्रा	५००१००
दुग्गा तथा गिटी बालुवा बिक्री वितरण गर्ने		१०००१००
कपडा सिलाइ कटाइ	टेलरिड आधुनिक	२००१००
	हाते मेसिन	१००१००
स्तुकर/पुल हाउस		१०००१००
क्यारेमबोर्ड		५००१००
पशु आहार बिक्री केन्द्र		२००१००
किराना पसल	थोक	१०००१००
	खुद्रा	२००१००
फलफुल/तरकारी पसल	थोक	५००१००
	खुद्रा	२००१००
उपहार /गिफ्ट /खेलौना पसल	थोक	५००१००
	खुद्रा	२००१००
भाँडा पसल	थोक	१०००१००
	खुद्रा	५००१००

माटोका भाँडा पसल	थोक, खुद्रा	१००१००
विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसाय सेवा	चिकित्सक	२०००१००
	कन्सल्टेन्ट सेवा	२०००१००
	कानून व्यवसायी ल फर्म	२०००१००
	लेखा परीक्षण व्यवसायी	२०००१००
	दन्त चिकित्सक	२०००१००
	अनुसन्धानकर्ता परामर्शदाता	२०००१००
	पशु चिकित्सक डाक्टर	२०००१००
	रोजगार सेवा	२०००१००
ढुवानी तथा ट्रान्सपोर्ट		१०००१००
पेन्टर/साइनबोर्ड लेख्ने		१००१००
जग्गा व्यवसायी		२०००१००
निर्माण व्यवसायी		२०००१००
यस वर्गीकरणमा नपरेका व्यवसायको हकमा		५००१००
उत्पादनमूलक उद्योग		
ग्रील उद्योग		१०००१००
जुत्ता उद्योग		५००१००
घरेलु कुटिर उद्योग(अगरबत्ती, मैनबत्ती, टीकी,अचार, तथा अन्य कुटिर)		१००१००
कपडा तथा गार्मेन्ट उद्योग		१०००१००
सिरक डस्ना उद्योग पसल		५००१००
कुटानी पेलानी मिल		५००१००
मसला मिल		५००१००
(नोट : यदि मसला मिल रहेको मिलबाटै कुटानी पेलानी मिल पनि छ भने कुटानी पेलानी व्यवसाय कर लाग्ने छ)		
डेरी उद्योग व्यवसाय		५००१००
उपभोग्य वस्तु उत्पादन उद्योग	कुकिज नुडल्स	५००१००

	दालमोट पाउरोटी चाउमिन	२००१००
	पापड चिप्स फिगर	२००१००
वनजन्य उद्योग	समिल प्लाइवुड उद्योग	२०००१००
	काठ बिक्री डिपो	१०००१००
कसर-कन्क्रीट-इटाभट्टा उद्योग		५०००१००
ढाका टोपी पस्मिना उद्योग		१००१००
सुर्ति जन्य उद्योग		५०००१००
होटल लज रेष्टुरेण्ट	रिसोर्ट	५०००१००
	होम स्टे	१०० १००
	होटल लज	१०००१००
	भोजनालय	५००१००
	मिठाई पसल	५००१००
	पार्टी प्यालेस	२५००१००
	रेष्टुरेण्ट-बार	२०००१००
	चिया र खाजा पसल	२००१००
	खाना, खाजा-नास्ता पसल (मदिरा सहित)	१०००१००
टेन्टहाउस		२०००१००
सेवा उद्योग		
सञ्चार	एफ.एम. प्रसारण	२०००१००
	केवुल च्यानल प्रसारण	२०००१००
	पत्रपत्रिका प्रकाशन सेवा	१०००१००
	फोटोकपी, पी.सि.ओ. साइबर	५००१००
	कुरियर सेवा	१०००१००
	कलर ल्याब/फोटोस्टुडियो	५००१००
वित्तिय	वाणिज्य बैंक प्रति शाखा केन्द्रीय कार्यालय	५०००१००
	विकास बैंक प्रति शाखा / केन्द्रीय कार्यालय	४०००१००
	फाइनेन्स कम्पनी शाखा कार्यालय	३०००१००
	मनी ट्रान्सफर	५००१००
	विमा कम्पनी	२०००१००
	सहकारी(प्रति लाख)	१००१००
	लघु वित्त	५०००१००
स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय	निजि अस्पताल तथा नर्सिङ्ग होम	२५००१००
	क्लिनिक तथा ल्याब	१०००१००
	चस्मा पसल	५००१००

	क्याम्पस	२०००१००
	मा.वि. /उच्च मा.वि.	१५००१००

शिक्षा सेवा निजि	मा.वि.	१०००१००
	आधारभूत	१०००१००
	प्राथमिक	१०००१००
	छात्रावास	१०००१००
	मन्टेश्वरी	१०००१००
	पूर्व प्राथमिक	८००१००
	ट्युशन सेन्टर	१५००१००
	कम्प्युटर/नृत्यकला सिकाइ केन्द्र	१०००१००
	तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र	१०००१००
मर्मत संहार	टायर-ट्युव मर्मत,रिसोलिङ्ग, हावा भर्ने	२००१००
	इन्जिन मर्मत	१५००१००
	डेन्टिङ्ग पेन्टिङ्ग	१५००१००
	टि.भि., फ्रिज, मोटर, पइखा, रेडियो, घडी जेनेरेटर कम्प्युटर, मोबाइल	१०००१००
	मोटरसाइकल मर्मत	५००१००
	बस, ट्याक्सी लगायतका सवारी साधन मर्मत	२०००१००
	अन्य विविध मर्मत	५००१००
नर्सरी		५००१००

अनुसूची ३

दफा ६ सँग सम्बन्धित

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यु
कालिन्चोक गाँउपालिका
गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुनखानी, दोलखा

विषय : व्यवसाय दर्ता गरी पाऊँ ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा मैले तपशीलअनुसारको व्यवसाय सञ्चालन गर्न इच्छुक रहेकाले नियमानुसार व्यवसाय दर्ता गरिदिनुहुन अनुरोध छ ।

व्यवसायको प्रकार : .....

- १) हालसालै खिचेको २ प्रति फोटो
- २) नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि
- ३) वडा कार्यालयको सिफारिस
- ४) व्यवसाय सञ्चालन हुने जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि
- ५) अर्काको नाममा जग्गा भए व्यवसाय संचालन गर्न दिने जग्गाधनीको मञ्जुरीनामा उद्योगको हकमा संधियारको मञ्जुरीनामा
- ६) उद्योगको वाणिज्य संघको सिफारिस पत्र
- ७)

निवेदक

नाम :

पद(संस्थाका लागि मात्र) :

ठेगाना :

मिति :